

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

1. ถ้าตัวแปรสุ่ม X มีการแจกแจงแบบลอการิธึมแล้วสามารถหา $E(X^3)$ และ $E(X^4)$ ได้ดังนี้

$$E(X^3) = \int_{-\infty}^{\infty} x^3 f(x) dx$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x^3 \frac{1}{x\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{\ln x - \mu}{\sigma}\right)^2} dx$$

ให้ $z = \frac{\ln x - \mu}{\sigma}$ ดังนั้น $x = e^{\mu + \sigma z}$ จะได้ $dx = \sigma e^{\mu + \sigma z} dz$

$$\text{ดังนั้น } E(X^3) = \int_{-\infty}^{\infty} e^{2\mu + 2\sigma z} \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2} \sigma e^{\mu + \sigma z} dz$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2} e^{3\mu + 3\sigma z} dz$$

$$= e^{3\mu} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(z^2 - 6z\sigma + 9\sigma^2 - 9\sigma^2)} dz$$

$$= e^{3\mu + \frac{9}{2}\sigma^2} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(z-3\sigma)^2} dz$$

$$= e^{\frac{3\mu + 9}{2}\sigma^2} \times 1$$

($\because z \sim N(3\sigma, 1)$)

$$\text{ดังนั้น } E(X^3) = e^{3\mu + \frac{9}{2}\sigma^2}$$

$$\begin{aligned} E(X^4) &= \int_{-\infty}^{\infty} x^4 f(x) dx \\ &= \int_0^{\infty} x^4 \frac{1}{x\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{\ln x - \mu}{\sigma}\right)^2} dx \end{aligned}$$

ให้ $z = \frac{\ln x - \mu}{\sigma}$ ดังนั้น $x = e^{\mu + \sigma z}$ จะได้ $dx = \sigma e^{\mu + \sigma z} dz$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } E(X^4) &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{3\mu + 3\sigma z} \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2} \sigma e^{\mu + \sigma z} dz \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2} e^{4\mu + 4\sigma z} dz \\ &= e^{4\mu} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(z^2 - 8z\sigma + 16\sigma^2 - 16\sigma^2)} dz \end{aligned}$$

$$= e^{4\mu + 8\sigma^2} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}(z - 4\sigma)^2} dz$$

$$= e^{4\mu + 8\sigma^2} \times 1$$

($\because z \sim N(4\sigma, 1)$)

$$\text{ดังนั้น } E(X^4) = e^{4\mu + 8\sigma^2}$$

ลิขสิทธิ์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

2. ถ้าตัวแปรสุ่ม X มีการแจกแจงแบบลาปลาซแล้ว สามารถหา $E(X^3)$ และ $E(X^4)$ ได้ดังนี้

$$\text{จาก } f(x) = \frac{1}{2b} e^{-\frac{|x-a|}{b}}, \quad -\infty < x < \infty, \quad -\infty < a < \infty \text{ และ } b > 0$$

$$M_x(t) = \frac{e^{at}}{1-b^2 t^2}$$

$$M'_x(t) = \frac{e^{at}(a-ab^2 t^2+2b^2 t)}{(1-b^2 t^2)^2}$$

$$M''_x(t) = \frac{e^{at}(4ab^2 t+2b^2+a^2-2a^2 b^2 t^2-4ab^4 t^3+6b^4 t^2+a^2 b^4 t^4)}{(1-b^2 t^2)^3}$$

ดังนั้น

$$M'''_x(t) = \left\{ (1-b^2 t^2)^3 \left[e^{at}(4ab^2-4a^2 b^2 t-12ab^4 t^2+12b^4 t+4a^2 b^4 t^3) \right. \right. \\ \left. \left. + a e^{at}(4ab^2 t+2b^2+a^2-2a^2 b^2 t^2-4ab^4 t^3+6b^4 t^2+a^2 b^4 t^4) \right] \right. \\ \left. - \left[e^{at}(4ab^2 t+2b^2+a^2-2a^2 b^2 t^2-4ab^4 t^3+6b^4 t^2+a^2 b^4 t^4) \right] \right.$$

$$\left. \times (3)(-2b^2 t)(1-b^2 t^2)^2 \right\} / (1-b^2 t^2)^6$$

$$= \left\{ e^{at}(1-b^2 t^2) \left[4ab^2-4a^2 b^2 t-12ab^4 t^2+12b^4 t+4a^2 b^4 t^3 \right. \right.$$

$$\left. + 4a^2 b^2 t+2ab^2+a^3-2a^3 b^2 t^2-4a^2 b^4 t^3+6ab^4 t^2+a^3 b^4 t^4 \right]$$

$$+ e^{at} \left[24ab^4 t^2+12b^4 t+6a^2 b^2 t-12a^2 b^4 t^3-24ab^6 t^4+36b^6 t^3 \right.$$

$$\left. + 6a^2 b^6 t^5 \right\} / (1-b^2 t^2)^4$$

$$M_x'''(t) = e^{at} \left\{ (1-b^2t^2) \left[6ab^2 - 6ab^4t^2 + 12b^4t + a^3 - 2a^3b^2t^2 + a^3b^4t^4 \right] \right. \\ \left. + \left[24ab^4t^2 + 12b^4t + 6a^2b^2t - 12a^2b^4t^3 - 24ab^6t^4 + 36b^6t^3 \right. \right. \\ \left. \left. + 6a^2b^6t^5 \right] \right\} / (1-b^2t^2)^4$$

$$= e^{at} \left\{ 6ab^2 - 6ab^4t^2 + 12b^4t + a^3 - 2a^3b^2t^2 + a^3b^4t^4 - 6ab^4t^2 \right. \\ \left. + 6ab^6t^4 - 12b^6t^3 - a^3b^2t^2 + 2a^3b^4t^4 - a^3b^6t^6 + 24ab^4t^2 \right. \\ \left. + 12b^4t + 6a^2b^2t - 12a^2b^4t^3 - 24ab^6t^4 + 36b^6t^3 + 6a^2b^6t^5 \right\} \\ / (1-b^2t^2)^4$$

$$M_x'''(t) = e^{at} \left\{ 6ab^2 + 12ab^4t^2 + 24b^4t + a^3 - 3a^3b^2t^2 + 3a^3b^4t^4 \right. \\ \left. - 18ab^6t^4 + 24b^6t^3 - a^3b^6t^6 + 6a^2b^2t - 12a^2b^4t^2 + 6a^2b^6t^5 \right\} \\ / (1-b^2t^2)^4$$

$$M_x'''(0) = 6ab^2 + a^3$$

ดังนั้น $E(X^3) = M_x'''(0)$

$$= 6ab^2 + a^3$$

$$\begin{aligned}
M_x'''(t) &= \left\{ (1-b^2t^2)^4 \left[e^{at} (24ab^2t + 24b^4 - 6a^3b^2t + 12a^3b^4t^3 - 72ab^6t^3 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 72b^6t^2 - 6a^3b^6t^5 + 6a^2b^2 - 36a^2b^4t^2 + 30a^2b^6t^4) \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + ae^{at} (6ab^2 + 12ab^4t^2 + 24b^4t + a^3 - 3a^3b^2t^2 + 3a^3b^4t^4 - 18ab^6t^4 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 24b^6t^3 - a^3b^6t^6 + 6a^2b^2t - 12a^2b^4t^3 + 6a^2b^6t^5) \right] \right. \\
&\quad \left. - (4)(-2b^2t)(1-b^2t^2)^3 (e^{at}) \left[6ab^2 + 12ab^4t^2 + 24b^4t + a^3 - 3a^3b^2t^2 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 3a^3b^4t^4 - 18ab^6t^4 + 24b^6t^3 - a^3b^6t^6 + 6a^2b^2t - 12a^2b^4t^3 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 6a^2b^6t^5 \right] \right\} / (1-b^2t^2)^8 \\
&= \left\{ (1-b^2t^2) e^{at} \left[24ab^2t + 24b^4 - 6a^3b^2t + 12a^3b^4t^3 - 72ab^6t^3 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 72b^6t^2 - 6a^3b^6t^5 + 6a^2b^2 - 36a^2b^4t^2 + 30a^2b^6t^4 + 6a^2b^2 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 12a^2b^4t^2 + 24ab^4t + a^4 - 3a^4b^2t^2 + 3a^4b^4t^4 - 18a^2b^6t^4 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 24ab^6t^3 - a^4b^6t^6 + 6a^3b^2t - 12a^3b^4t^3 + 6a^3b^6t^5 \right] + \right. \\
&\quad \left. e^{at} \left[48ab^4t + 96ab^6t^3 + 192b^6t^2 + 8a^3b^2t - 24a^3b^4t^3 + 24a^3b^6t^5 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. - 144ab^8t^5 + 192b^8t^4 - 8a^3b^8t^7 + 48a^2b^4t^2 - 96a^2b^6t^4 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 48a^2b^8t^6 \right] \right\} / (1-b^2t^2)^5
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
M_x'''(t) &= \left\{ (1-b^2 t^2) e^{at} \left[24ab^2 t + 24b^4 - 48ab^6 t^3 + 72b^6 t^2 + 12a^2 b^2 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. - 24a^2 b^4 t^2 + 12a^2 b^6 t^4 + 24ab^4 t + a^4 - 3a^4 b^2 t^2 + 3a^4 b^4 t^4 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. - a^4 b^6 t^6 \right] + e^{at} \left[48ab^4 t + 96ab^6 t^3 + 192b^6 t^2 + 8a^3 b^2 t \right. \right. \\
&\quad \left. \left. - 24a^3 b^4 t^3 + 24a^3 b^6 t^5 - 144ab^8 t^5 + 192b^8 t^4 - 8a^3 b^8 t^7 \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + 48a^2 b^4 t^7 - 96a^2 b^6 t^4 + 48a^2 b^8 t^6 \right] \right\} / (1-b^2 t^2)^5 \\
&= e^{at} \left\{ 24ab^2 t + 24b^4 - 48ab^6 t^3 + 72b^6 t^2 + 12a^2 b^2 - 24a^2 b^4 t^2 \right. \\
&\quad \left. + 12a^2 b^6 t^4 + 24ab^4 t + a^4 - 3a^4 b^2 t^2 + 3a^4 b^4 t^4 - a^4 b^6 t^6 \right. \\
&\quad \left. - 24ab^4 t^3 - 24b^6 t^2 + 48ab^8 t^5 - 72b^8 t^4 - 12a^2 b^4 t^2 + 24a^2 b^6 t^4 \right. \\
&\quad \left. - 12a^2 b^8 t^6 - 24ab^6 t^3 - a^4 b^2 t^2 + 3a^4 b^4 t^4 - 3a^4 b^6 t^6 \right. \\
&\quad \left. + a^4 b^8 t^8 + 48ab^4 t + 96ab^6 t^3 + 192b^6 t^2 + 8a^3 b^2 t - 24a^3 b^4 t^3 \right. \\
&\quad \left. + 24a^3 b^6 t^5 - 144ab^8 t^5 + 192b^8 t^4 - 8a^3 b^8 t^7 + 48a^2 b^4 t^2 \right. \\
&\quad \left. - 96a^2 b^6 t^4 + 48a^2 b^8 t^6 \right\} / (1-b^2 t^2)^5
\end{aligned}$$

$$M_x'''(t) = e^{at} \left\{ 24ab^2t + 24b^4 + 24ab^6t^3 + 240b^6t^2 + 12a^2b^2 + 12a^2b^4t^2 \right. \\
- 60a^2b^6t^4 + 72ab^4t + a^4 - 4a^4b^2t^2 + 6a^4b^4t^4 - 4a^4b^6t^6 \\
- 24ab^4t^3 - 96ab^8t^5 + 120b^8t^4 + 36a^2b^8t^6 + a^4b^8t^8 + 8a^3b^2t \\
\left. - 24a^3b^4t^3 + 24a^3b^6t^5 - 8a^3b^8t^7 \right\} / (1 - b^2t^2)^5$$

$$M_x'''(0) = 24b^4 + 12a^2b^2 + a^4$$

$$\text{ดังนั้น } E(X^4) = M_x'''(0)$$

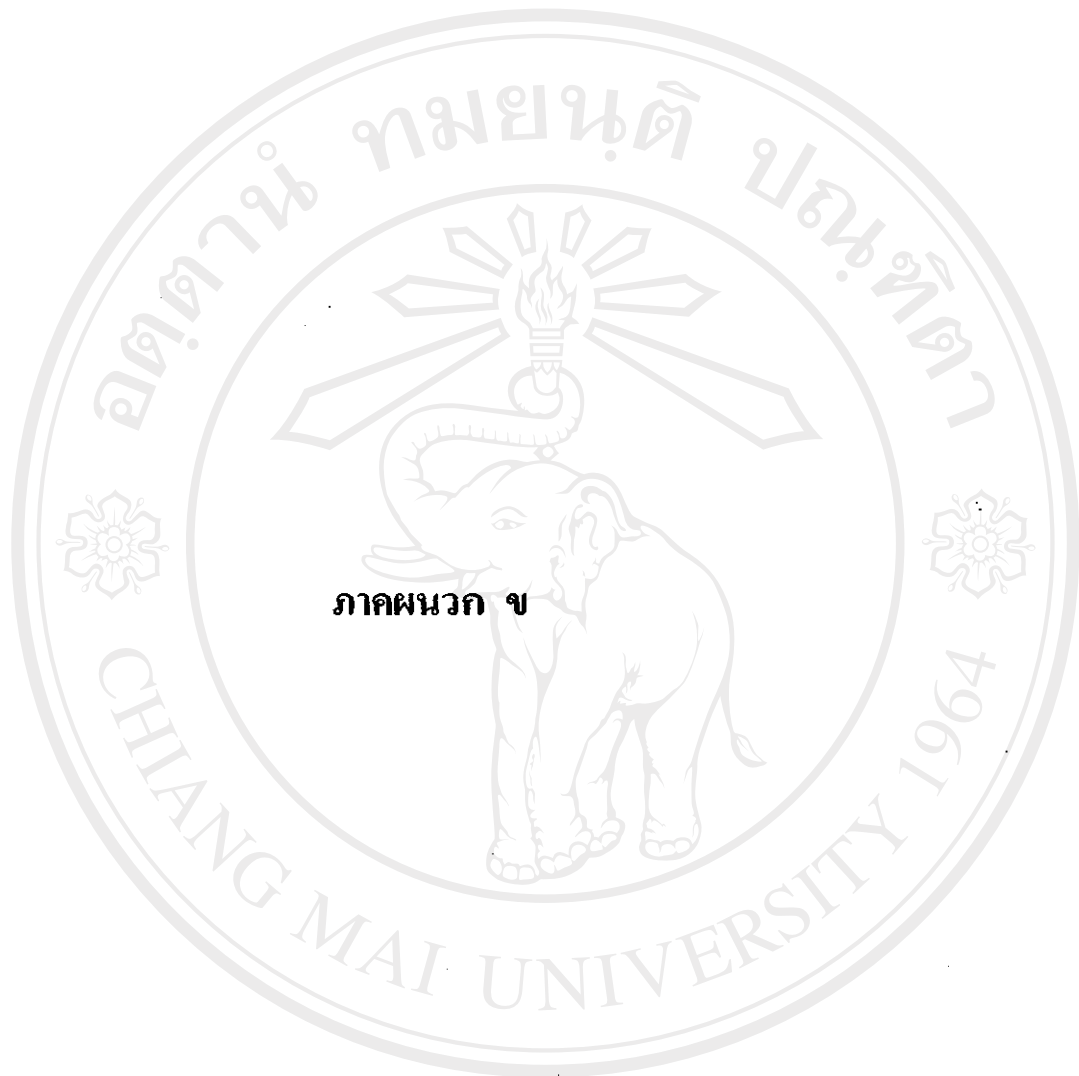
$$= 24b^4 + 12a^2b^2 + a^4$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

การหาคำตอบของสมการ $f(x) = 0$ โดยวิธีการของ Newton Raphson

สมมติให้ a คือ คำตอบของสมการ $f(x) = 0$

ขั้นตอนการหาค่า a คือ

1. กำหนดค่า a_0
2. คำนวณหาค่า $a_1, a_2, a_3, \dots$ โดยใช้สูตร

$$a_{p+1} = a_p - \frac{f(a_p)}{f'(a_p)}$$

3. เมื่อ $a_{p+1} = a_p$ จะได้ว่าคำตอบของสมการคือ $a = a_{p+1}$

ตัวอย่าง สมมติว่าส้มตัวอย่างขนาด $n = 4$ จากประชากรซึ่งมีการแจกแจงโคชี : $C(a, b)$ โดยที่มีพารามิเตอร์ $b = 1$ และ $x_1 = 10, x_2 = 5, x_3 = 8, x_4 = 12$ ต้องการหาค่าประมาณแบบภาวน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ a โดยใช้วิธีการของ Newton Raphson

วิธีทำ

เนื่องจากการหาค่าประมาณแบบภาวน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ a ของการแจกแจงโคชีซึ่งได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ต้องหาจากสมการ

$$2 \sum_{i=1}^n \frac{(x_i - a)}{1 + (x_i - a)^2} = 0$$

ซึ่งค่าอนุพันธ์ด้านซ้ายมือของสมการดังกล่าวเมื่อเทียบกับ a จะได้

$$\sum_{i=1}^n \frac{2}{1 + (x_i - a)^2} - \sum_{i=1}^n \frac{4}{[1 + (x_i - a)^2]^2}$$

ดังนั้นหาค่าประมาณของ a ได้จากสูตร

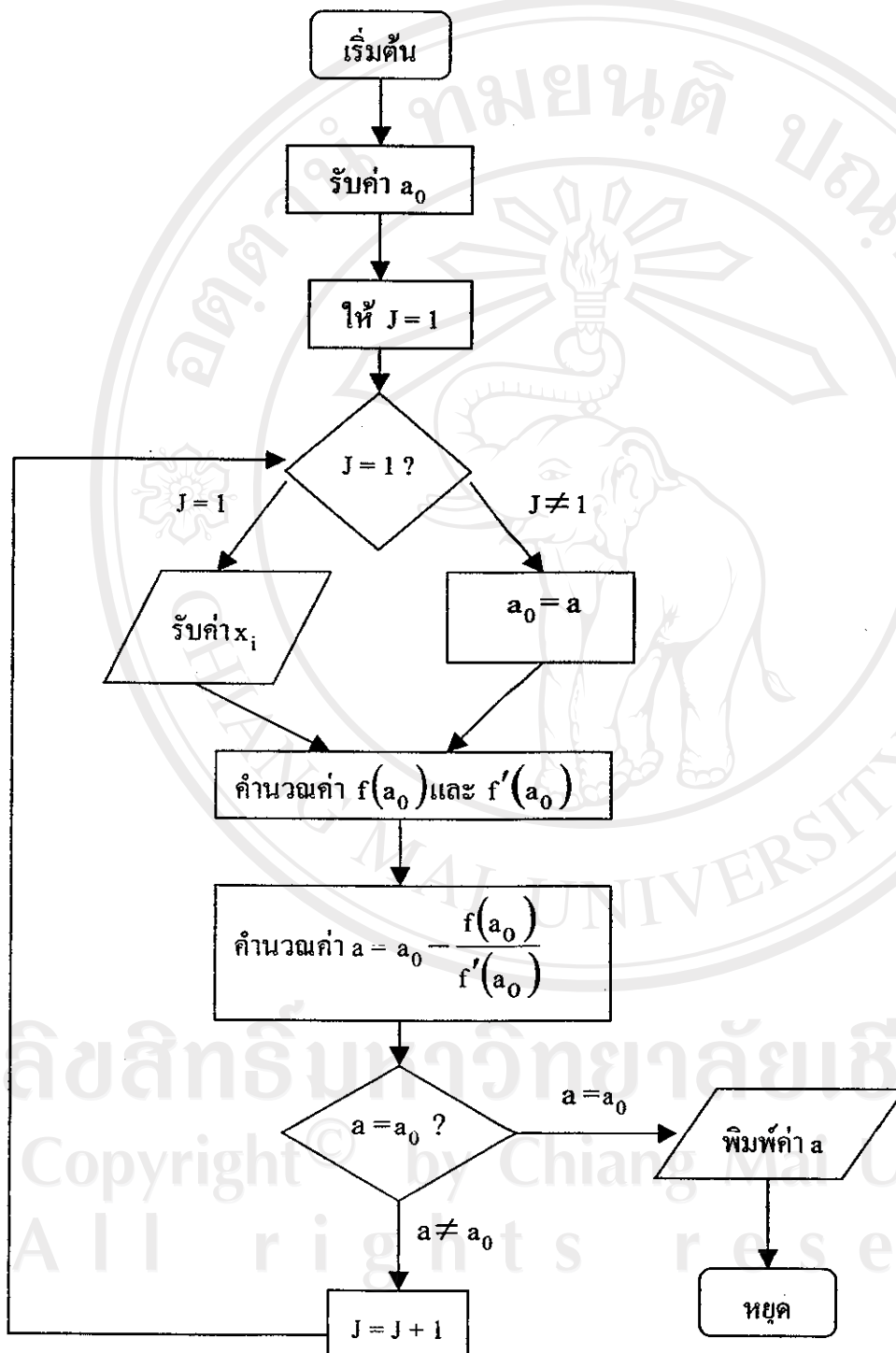
$$a_{p+1} = a_p - \frac{2 \sum_{i=1}^4 \frac{(x_i - a_p)}{1 + (x_i - a_p)^2}}{\sum_{i=1}^4 \frac{2}{1 + (x_i - a_p)^2} - \sum_{i=1}^4 \frac{4}{[1 + (x_i - a_p)^2]^2}}$$

ขั้นตอนการหาค่าประมาณของ a คือ

1. กำหนดค่า a_0 เช่น สมมติให้ $a_0 = 9.0$
2. หาค่า a_1 โดยแทนค่า a_0 และ x_i ลงในสูตร a_{p+1} ที่กล่าวถึงในขั้นต้น ซึ่งจะได้ $a_1 = 8.7065$
3. เนื่องจาก $a_1 \neq a_0$ จึงคำนวณค่า a_2 โดยวิธีการเช่นเดียวกับ a_1 ซึ่งจะได้ $a_2 = 8.7065$
4. เนื่องจาก $a_2 = a_1$ จึงสรุปได้ว่าค่าประมาณของพารามิเตอร์ a คือ 8.7065 หรือ $\hat{a} = 8.7065$

จากตัวอย่างการหาค่าประมาณแบบภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ a ของการแจกแจงโคชี : $C(a, b)$ โดยที่ $b = 1$ โดยใช้วิธีการของ Newton Raphson นั้น จะสังเกตเห็นว่ามีค่ามากมาย การหาค่า a โดยการทำได้ด้วยมือจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นจึงเสนอวิธีการหาค่าประมาณของพารามิเตอร์ a ดังกล่าวด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ดังนี้

แผนผังแสดงการหาค่าประมาณแบบภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ a ของการแจกแจงโคชี:
 $C(a,b)$ โดยที่ $b = 1$ โดยใช้วิธีการของ Newton Raphson


```

PROGRAM   Newton Raphson;
TYPE      Vector = array[1...n]of real;
VAR       A, A0, D1, E1, E2, Sum1, Sum2, Sum3, Y :real;
          x:Vector;
          I, J:integer;
BEGIN
  Write('Enter A0 :');
  Read( A0 );
  J := 1 ;
  REPEAT
    Sum1 := 0; Sum2 := 0; Sum3 := 0;
    IF J = 1 THEN
      BEGIN
        FOR I := 1 TO n DO
          BEGIN
            Write('Enter X',I,'=');
            Read(Y);
            x[I] := Y;
            D1 := x[I] - A0;
            E1 := D1*D1 + 1;
            E2 := 1/E1;
            Sum1 := Sum1 + D1/E1;
            Sum2 := Sum2 +E2;
            Sum3 := Sum3 + 2*E2*E2;
          END;
        A := A0 - Sum1/(Sum2-Sum3);
      END
    END
  UNTIL
  END

```

```

ELSE
BEGIN
  A0 := A ;
  FOR I := 1 TO n DO
    BEGIN
      D1 := x[I] - A0;
      E1 := D1*D1 + 1;
      E2 := 1/E1;
      Sum1 := Sum1 + D1/E1;
      Sum2 := Sum2 + E2;
      Sum3 := Sum3 + 2*E2*E2;
    END;
  A := A0 - Sum1/(Sum2-Sum3);
END;
J := J + 1;
UNTIL A = A0;
Write(' a = ', A :12:5);
Readln
END.

```

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายอภิชาติ ลือสมัย
วัน เดือน ปี เกิด	11 พฤษภาคม 2521
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนตราษตระการคุณ จังหวัด ตราด ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2542
ประสบการณ์	เมษายน พ.ศ. 2543 – มีนาคม พ.ศ. 2544 อาจารย์โรงเรียนสาธิตบางนา จังหวัดสมุทรปราการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved